

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

083 102 จิตวิทยากับมนุษยสัมพันธ์
(Psychology and Human Relations)

2. จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต (3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตร ระดับปริญญาบัณฑิต
เป็นวิชา บังคับเลือก กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน วังท่าพระ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัญยรัตน์ เมื่องแก้ว
2. อาจารย์ ดร.อุรปริย เกิดในมงคล
3. อาจารย์ ดร.วนัญญา แก้วแก้วปาน
4. อาจารย์ ดร.ชินฉน บุญเรืองรัตน์

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาต้น ของชั้นปีที่ 1 หรือชั้นปีอื่น ๆ

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

รูปแบบออนไลน์
(วันศุกร์ เวลา 14.50-17:30 น.)

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

3 พฤษภาคม 2564

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1.1 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาและมนุษยสัมพันธ์
- 1.2 เพื่อให้เข้าใจในตนเองและผู้อื่นและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่น
- 1.3 เพื่อประยุกต์จิตวิทยาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

-

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ธรรมชาติของมนุษย์ในด้านพัฒนาการ พัฒนาการของชีวิตแต่ละช่วงวัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการ กระบวนการคิดและการรับรู้ตนเองและบุคคลอื่น ทศนคติและความพึงพอใจระหว่างบุคคล การสื่อสาร สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หลักการจูงใจและการให้กำลังใจ อารมณ์ การควบคุมอารมณ์และการจัดการความเครียด การพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัว ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นหมู่คณะ การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตนและสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
3 ชั่วโมง/สัปดาห์	-	-	6 ชั่วโมง/สัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
อาจารย์ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- 1.1.1 มีวินัย เคารพกฎระเบียบขององค์กรและสังคม
- 1.1.2 ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบ

- 1.1.3 มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.1.4 มีความสำนึกในตน เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก
- 1.1.5 มีความเสียสละและมีจิตสาธารณะ
- 1.1.6 สามารถแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี โดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม

1.2 วิธีการสอน

- 1.2.1 การบรรยาย
- 1.2.2 การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1.3.1 การสอบกลางภาค
- 1.3.2 การสอบปลายภาค

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- 2.1.1 มีความรอบรู้ มีโลกทัศน์และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล
- 2.1.2 มีความใฝ่รู้และสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
- 2.1.3 สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและพัฒนาสังคม

2.2 วิธีการสอน

- 2.2.1 การบรรยาย
- 2.2.2 การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)

2.3 วิธีการประเมินผล

- 2.3.1 การสอบกลางภาค
- 2.3.2 การสอบปลายภาค

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- 3.1.1 มีความคิดสร้างสรรค์
- 3.1.2 มีทักษะการคิดและสามารถวางแผนอย่างเป็นระบบ
- 3.1.3 รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ปัญญา

3.2 วิธีการสอน

- 3.2.1 การบรรยาย
- 3.2.2 การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)

3.3 วิธีการประเมินผล

- 3.3.1 การสอบกลางภาค
- 3.3.2 การสอบปลายภาค

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
  - 4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา
    - 4.1.1 มีความเข้าใจพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม
    - 4.1.2 มีภาวะการเป็นผู้นำและเข้าใจบทบาทการเป็นสมาชิกที่ดีในกลุ่ม
    - 4.1.3 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
    - 4.1.4 มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
  - 4.2 วิธีการสอน
    - 4.2.1 การบรรยาย
    - 4.2.2 การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)
  - 4.3 วิธีการประเมินผล
    - 4.3.1 การสอบกลางภาค
    - 4.3.2 การสอบปลายภาค
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา
    - 5.1.1 มีความสามารถในการสื่อสารและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - 5.2 วิธีการสอน
    - 5.2.1 การบรรยาย
    - 5.2.2 การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)
  - 5.3 วิธีการประเมินผล
    - 5.3.1 การสอบกลางภาค
    - 5.3.2 การสอบปลายภาค
6. ศิลปะและการสร้างสรรค์
  - 6.1 ทักษะการเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาจิตปัญญาที่ต้องพัฒนา
    - 6.1.1 มีความรู้ ความเข้าใจและสืบสานภูมิปัญญาไทย
    - 6.1.2 มีวิสัยทัศน์ที่นำไปสู่การสร้างสรรค์
  - 6.2 วิธีการสอน
    - 6.2.1 การบรรยาย
    - 6.2.2 การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)
  - 6.3 วิธีการประเมินผล
    - 6.3.1 การสอบกลางภาค
    - 6.3.2 การสอบปลายภาค

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการ เรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	<u>พัฒนาการมนุษย์</u> ความหมายและขอบข่ายของจิตวิทยาที่เกี่ยวกับ พัฒนาการมนุษย์ System of Development (Structure & Functions) ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อ พัฒนาการมนุษย์ หลักการของพัฒนาการ วุฒิภาวะ พัฒนาการมนุษย์จากมุมมองของแนวคิดทางจิตวิทยา 4 มุมมอง : Psychoanalytic, Behavioristic, Cognitive และ Humanistic Psychology	3	บรรยาย/ PowerPoint	ผศ. ดร. กัญยรัตน์ เมืองแก้ว
2	<u>พัฒนาการมนุษย์แต่ละช่วงวัย</u> พัฒนาการในแต่ละช่วงวัย ประกอบด้วย ทารกใน ครรภ์ วัยทารก วัยเด็กตอนต้น วัยเด็กตอนกลาง วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ วัยกลางคนและวัยชรา โดยเน้นสาระสำคัญ ของพัฒนาการแต่ละวัยในด้าน Structure และในด้าน ของ Functions และภาวะวิกฤติหรือปัญหาที่มัก เกิดขึ้นแต่ละวัย	3	บรรยาย/ PowerPoint	ผศ. ดร. กัญยรัตน์ เมืองแก้ว
3	<u>ทัศนคติและความพึงพอใจระหว่างบุคคล</u> ความหมายของทัศนคติ องค์ประกอบของทัศนคติ การเกิดทัศนคติ การเปลี่ยนทัศนคติ ทัศนคติเชิงบวก (Positive attitude) และการคิดเชิงบวก (Positive thinking) อิทธิพลของทัศนคติต่อการดำเนิน ชีวิตประจำวัน การทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นใน สังคม	3	บรรยาย/ PowerPoint	ผศ. ดร. กัญยรัตน์ เมืองแก้ว
4	<u>การสื่อสาร</u> กระบวนการสื่อสาร ความสำคัญของการสื่อสาร เส้นทางของการสื่อสาร (Communication Flows) อุปสรรคในการสื่อสาร รูปแบบของการสื่อสารที่ดี การ สื่อสารที่มีปัญหา แนวทางในการพัฒนาความสามารถ ในการสื่อสาร	3	บรรยาย/ PowerPoint	ผศ. ดร. กัญยรัตน์ เมืองแก้ว

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
5	<u>สัมพันธภาพระหว่างบุคคลและ มนุษย์สัมพันธ์</u> ความแตกต่างระหว่างบุคคล การสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล การรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สัมพันธภาพที่เป็น 2 บทบาทในเวลาเดียวกัน (Dual- role relationships) ทักษะทางสังคม (Social Skills) และการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อการอยู่ ร่วมกับผู้อื่น มนุษยสัมพันธ์ในกระแสโลกาภิวัตน์ การ ทำงานในท่ามกลางความแตกต่างทางวัฒนธรรม	3	บรรยาย/ PowerPoint	อ.ดร.อุรปริย์ เกิดในมงคล
6	<u>การรับรู้เกี่ยวกับตนเองและบุคคลอื่น</u> ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับตน (Self-perception) โดย เน้นหัวข้อ มโนทัศน์แห่งตน (Self-concept) ความ ภาคภูมิใจในตน (Self-esteem) อัตลักษณ์แห่งตน (Self-Identity) อัตลักษณ์แห่งตนตามแนวคิดของนักจิตวิทยาต่างๆ เช่น Coopersmith การรับรู้เกี่ยวกับตนเองและบุคคล อื่นตามทฤษฎีของ Eric Berns ตลอดจนการประยุกต์ ทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าวเพื่อใช้ในการอยู่ร่วมกับ ผู้อื่น	3	บรรยาย/ PowerPoint	อ.ดร.อุรปริย์ เกิดในมงคล
7	<u>แรงจูงใจ การจูงใจ และการให้กำลังใจ</u> ความหมายของแรงจูงใจและการจูงใจ ทฤษฎี แรงจูงใจของ Abraham Maslow ทฤษฎีความ ต้องการของ Murrey ความสำคัญของการจูงใจ การ ประยุกต์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจเพื่อเพิ่ม หรือพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน ทฤษฎีที่ เกี่ยวข้อง เช่น The Two-Factor Theory Expectancy Theory เป็นต้น	3	บรรยาย/ PowerPoint	อ.ดร.อุรปริย์ เกิดในมงคล
8	สอบกลางภาค	3		

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
9	<u>อารมณ์ และการควบคุมอารมณ์</u> อารมณ์กับชีวิตประจำวัน การควบคุมอารมณ์ที่ถูกต้องและเหมาะสมคืออะไร และมีความสำคัญอย่างไร ผลของการควบคุมอารมณ์ที่ไม่ถูกต้องคืออะไร EQ และการเสริมสร้าง EQ	3	บรรยาย/ PowerPoint	อ.ดร.วันัญญา แก้วแก้วปาน
10	<u>ความเครียด การจัดการกับความเครียด และการปรับตัว</u> ความหมายของความเครียด สาเหตุของความเครียด แนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความเครียด การจัดการกับความเครียดแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์ การจัดการกับความเครียดแบบมุ่งเน้นการกระทำ แนวทางในการจัดการกับความเครียดที่เหมาะสม กระบวนการปรับตัว ผลกระทบของการปรับตัวไม่ได้	3	บรรยาย/ PowerPoint	อ.ดร.วันัญญา แก้วแก้วปาน
11	<u>การพัฒนาบุคลิกภาพ</u> ความหมายของบุคลิกภาพ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ประเภทของบุคลิกภาพ เช่น Type A และ Type B personality แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะของ Healthy Personality	3	บรรยาย/ PowerPoint	อ.ดร.วันัญญา แก้วแก้วปาน
12	<u>การทำงานเป็นหมู่คณะ</u> ชนิดของกลุ่ม ลักษณะของกลุ่ม (Characteristics of Groups) พฤติกรรมในกลุ่ม (Intragroup Behavior) พฤติกรรมระหว่างกลุ่ม (Intergroup Behavior) การตัดสินใจของกลุ่ม ความร่วมมือในกลุ่ม และการทำงานเป็นกลุ่ม ลักษณะของผู้นำที่ดี แนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาความเป็นผู้นำ	3	บรรยาย/ PowerPoint	อ.ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
13	ภาวะผู้นำ ธรรมชาติของผู้นำ ลักษณะของผู้นำ (Leadership Characteristics) พฤติกรรมการเป็นผู้นำ (Leadership Behavior) ทักษะการเป็นผู้นำเกิดขึ้นได้อย่างไร Contingency Leadership Models (เช่น Fiedler's Contingency Model, Charismatic and Transformational Leadership)	3	บรรยาย/ PowerPoint	อ.ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์
14	การบริหารความขัดแย้งและความเปลี่ยนแปลง (Managing Conflict and Change) ธรรมชาติของความขัดแย้ง การบริหารความขัดแย้งในชีวิตประจำวันและในการทำงาน ธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง การบริหารความเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวันและในการทำงาน	3	บรรยาย/ PowerPoint	อ.ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์
15	การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาและสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ความหมายของคุณภาพชีวิต การได้มาซึ่งคุณภาพชีวิต พฤติกรรมสุขภาพที่สำคัญและจำเป็นต่อคุณภาพชีวิต และงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพฤติกรรมสุขภาพ	3	บรรยาย/ PowerPoint	อ.ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์
16	สอบปลายภาค	3		
	รวม	48		

2. การประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	กิจกรรมการประเมิน	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผล
1	ความรู้และทักษะการวิเคราะห์	การสอบกลางภาค	8	50
2	ความรู้และทักษะการวิเคราะห์	การสอบปลายภาค	16	50

คะแนน (ร้อยละ)	เกรด
80-100	A
75-79	B+
70-74	B
65-69	C+
60-64	C
55-59	D+
50-54	D
0-49	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

สมพร สุทัศนีย์, ม.ร.ว. (2541). **มนุษย์สัมพันธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Baumeister, R. F., & Bushman, B. J. (2008). **Social Psychology and Human Nature**. (1st ed.).

Belmont, CA: Thomson Wadsworth.

Franken, R.E. (2007). **Human Motivation**. (6th ed.). Belmont, CA: Thomson Higher Education.

Glosson, L.R., Meek, J.P., & Smock, L.G. (1997). **Creative living**. (6th ed.). New York : McGraw-Hill.

Hodgetts, R.M. (2005). **Modern human relations at work**. (9th ed.). Mason, OH: Thomson/ South-Western.

Johnson, D.W. (1991). **Human relations and your career: a guide to interpersonal skills**. (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.

McShane, S.L.,& Glinow, M.A. (2003). **Organizational behavior**. New York : McGraw-Hill.

Myers, D.G. (1998). **Psychology**. (5th ed.). New York : Worth Publishers.

Santrock, J.W. (2006). **Life-Span Development**. (10th ed.). New York : McGraw-Hill.

Smith, E. R., & Mackie, D. M. (2007). **Social Psychology**. (3rd ed.). Philadelphia, PA: Psychology Press.

Taylor, S.E. (2003). **Health Psychology**. (5th ed.). New York : Mcgraw-Hill.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ (ไม่มี)

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ (ไม่มี)

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา
  - 1.1 ประเมินผลการสอนโดยใช้ระบบออนไลน์
  - 1.2 สอบถามความคิดเห็นจากนักศึกษาในสัปดาห์สุดท้าย
2. กลยุทธ์การประเมินการสอน
  - พิจารณาจากผลการเรียนของนักศึกษา
3. การปรับปรุงการสอน
  - 3.1 นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการสอน
  - 3.2 ค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ๆ นำมาใช้ในการสอน
  - 3.3 กลุ่มคณาจารย์จัดอภิปราย/สัมมนาเพื่อพัฒนารายวิชาให้มีสาระวิชาและการสอนให้เหมาะสมและน่าสนใจ
4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา
  - จัดประชุมอาจารย์ผู้สอนก่อนออกข้อสอบ
5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา
  - นำผลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็น คะแนนของนักศึกษา การประชุมสัมมนามาสรุปผลการพัฒนารายวิชาก่อนการสอนในภาคการศึกษาต่อไป

ข้อตกลงร่วมกันในการเรียนการสอน

ประจำภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2564

การเรียนการสอนในรายวิชา 083 102 จิตวิทยากับมนุษย์สัมพันธ์ เน้นการสอนแบบบรรยาย และการเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (self-study) ดังนั้นเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนขอให้ปฏิบัติตน ดังนี้

1. กำหนดให้นักศึกษาติดตามการเรียนการสอนที่จัดขึ้นในรายวิชานี้ให้ครบทุกครั้ง เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของนักศึกษา
2. การกำหนดรูปแบบและการจัดสอบกลางภาค และ การสอบปลายภาค ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของอาจารย์ผู้สอน โดยจะแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อนการสอบ
3. การขาดสอบกลางภาค และ การขาดสอบปลายภาค ขาดได้เฉพาะกรณีที่นักศึกษาเจ็บป่วยรุนแรง และต้องมีใบรับรองแพทย์จากโรงพยาบาลเท่านั้น
4. นักศึกษาสามารถตรวจสอบคะแนนกลางภาคได้ด้วยตนเองผ่านระบบ www.reg.su.ac.th ของมหาวิทยาลัยศิลปากร